

Aan het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Rijswijk

Onderwerp : Advies Inkoopstrategie leerroutes inburgering Rijswijk 2021
Datum : 6 oktober 2020

Geacht college,

Inleiding

In onze vergadering van 23 september 2020 hebben wij de nota 'Inkoopstrategie leerroutes inburgering Rijswijk 2021' uitvoerig besproken.

Een werkgroep vanuit onze raad (wij hanteren daarvoor in het vervolg 'KSG', wat staat voor Kleine Slimme Groep) heeft die bespreking voorbereid met een pré – advies.

De voltallige raad heeft dat pré – advies overgenomen.

Wij stemmen in met de genoemde nota. Wel zijn wij van mening dat voldaan moet worden aan een aantal voorwaarden.

Hieronder gaan wij daar nader op in.

Focus op intrinsieke motivatie van de inburgeraar

Uitgangspunt is dat inburgeraars zelf verantwoordelijk blijven voor het voldoen aan de inburgeringsplicht. Eigenaarschap is een belangrijk onderdeel van het welzijn van de inburgeraar.

Gemeenten voeren de regie op de inburgering. Dit zal onder andere gebeuren via het PIP. Hierin is MAATWERK het uitgangspunt. Dit lijkt ons een uitstekend uitgangspunt.

Wel hangt veel af van hoe de gemeente die regierol vervult. De gemeente zou zeker ook enthousiasmerend moeten zijn. Zij kan de inburgeraar op de goede weg helpen, maar niet alles uit handen nemen. Indien nodig kan de gemeente sancties opleggen. Wij vragen speciale aandacht voor het bevorderen van het gevoel van eigenaarschap. Uiteindelijk zal hiervoor ook maatwerk nodig zijn.

Wij zien graag dat de inburgeraar zoveel mogelijk één aanspreekpunt heeft. Daardoor wordt de kans op miscommunicatie verkleind en kan de inburgeraar een vertrouwensband opbouwen. En gaat deze persoon niet zwerven van loket naar loket.

De caseregisseur vanuit de pilot neemt nu de leerbaarheidstoets af, en in combinatie met de gegevens van de Brede Intake wordt er door hem samen met de inburgeraar een PIP opgesteld. De regisseur(c.q. consulent) volgt de opgestelde onderdelen en door intensieve begeleiding wordt de gekozen leerroute voltooid.

Caseregisseur (c.q. consulent)

Van belang is, dat de caseregisseur beschikt over culturele sensitiviteit; in staat is het vertrouwen van de inburgeraar te winnen en weet om te gaan met o.a. mogelijk wantrouwen

t.o.v. een overheid. De benadering moet niet vanuit de wet/beleid zijn (protocollen met event. sancties), maar de intrinsieke motivatie van de inburgeraar aanspreken. De inburgeraar verleiden uit eigen beweging doelen te benoemen, die hij/zij wil bereiken. De begeleidingsgesprekken moeten zo snel mogelijk in de Nederlandse taal gevoerd moeten worden.

De caseregisseur zal de inburgeraar doorverwijzen naar de juiste persoon in de juiste organisatie voor het realiseren van de onderdelen uit de PIP. Hiervoor moet de caseregisseur de eigen en andere organisaties in het veld kennen (sociale kaart). De caseregisseur volgt de activiteiten van de inburgeraar, verlangt terugkoppeling van de ingeschakelde organisaties, maar spreekt de inburgeraar aan op eigen kracht, om de zelfredzaamheid te vergroten.

Inkoop regionaal of lokaal

Voor de leerroutes Onderwijs en B1 (en entree) wordt voorgesteld om samen te werken met de gemeente Den Haag. De Adviesraad vraagt zich af hoe Rijswijk kan zorgdragen voor daadwerkelijke kennismaking met en inburgering in de gemeente Rijswijk, gezien het feit dat de taallessen op drie locaties in Den Haag zullen plaatsvinden. Uitgaande van een duale aanbesteding vragen wij daarom extra aandacht om het participatiegedeelte voor Rijswijkse inburgeraars te richten op de Rijswijkse samenleving. Dit vormt dan een extra criterium bij aanbesteding.

Contractduur

De Adviesraad onderschrijft het voordeel van een langere contractduur met de aanbieders. Wel is het dan extra belangrijk om voldoende meetpunten en bijsturingsmogelijkheden in te bouwen. Kunnen afspraken worden gemaakt om gerealiseerde uitkomsten te meten? Waaraan wordt gedacht in dit opzicht?

Dualiteit

De Adviesraad onderschrijft het voordeel van duale trajecten (taal in de klas en taal in de praktijk aangeboden door dezelfde organisatie), vanwege het zoveel mogelijk in één hand houden, één aanspreekpunt en onderdelen op elkaar afstemmen. De vraag is wel of er voldoende aanbieders zijn te vinden die voldoende ervaring hebben in beide onderdelen, c.q. op beide onderdelen gecertificeerd. Wij verwijzen daarvoor ook naar opmerkingen hierover in de marktconsultatie. Goede eisen stellen aan de kwaliteit is extra belangrijk. Wederom criteria voor gerealiseerde uitkomsten. Bij de aanbesteding zal duidelijk omschreven moeten worden wat precies verstaan wordt onder duaal traject. Met name: hoe ver gaat de werk-component?

Financiële zelfredzaamheid

De Adviesraad vraagt zich af, of de termijn van 6 maanden ontzorgen lang genoeg is. Doelstelling is om de inburgeraar financieel zelfredzaam te maken binnen de periode van ontzorgen. Doordat de Nederlandse taal niet binnen zes maanden eigen gemaakt kan zijn, is het niet mogelijk financieel zelfredzaam te zijn (toeslagen, belastingen, bankzaken etc.). De Adviesraad pleit er voor om de financiële zelfredzaamheid te starten als de inburgeraar de Nederlandse taal kan begrijpen, bijvoorbeeld na 10 maanden taalonderwijs en de duur van het financieel ontzorgen te verlengen tot bijvoorbeeld (maximaal) 12 maanden. En financiële educatie ook integreren in de taaltrajecten, leerroutes en workshops.

Voorts doen wij de volgende aanbevelingen

Belangrijk aandachtspunt: informatievoorziening aan inburgeraars. Feedback, informatiesteunpunt, duidelijke contactpersoon bij gemeente voor burens, omgeving, betrokkenen.

Brugklas: Vanuit de pilot is gebleken dat de tot nu toe gekozen leerroutes niet aangepast hoeven te worden. Dit kan mogelijk zijn omdat bij het opstellen van de PIP, de Brede Intake, naast de leerbaarheidstoets een belangrijke rol speelt. Indien dat het geval is, kan dit de brugklas overbodig maken.

Om wekelijkse instroom mogelijk te maken lijkt het carrouselmodel voordelen te hebben.

Inburgeraars ouder dan 28 jaar zijn te oud voor de onderwijsroute met het oog op studiefinanciering via DUO, maar dit leidt wel tot een beleid dat kwetsbaar is voor het verwijt van leeftijdsdiscriminatie en mogelijke inefficiëntie omdat niet van het volle potentieel van de inburgeraar gebruik wordt gemaakt. Voor hoog opgeleide oudere inburgeraars vraagt de Adviesraad wel speciale aandacht. Wellicht kan speciaal voor hen de samenwerking worden gezocht met een organisatie als bijvoorbeeld UAF of particuliere fondsen van universiteiten. UAF biedt trajecten aan die gericht zijn op hoger opgeleiden.

Gaat de opdrachtnemer bijvoorbeeld ook Taalmaatjes aanbieden? Hiervoor is al een goed lopend traject, opgezet door Vluchtelingen Rijswijk. Wordt deze organisatie/haar vrijwilligers (het menselijk kapitaal) hierbij betrokken?

Bij het aanbieden van participatie activiteiten, vraagt de Adviesraad om rekening te houden met talenten/ervaring van de inburgeraar én met beroepen waaraan de Nederlandse, lokale/regionale samenleving behoefte heeft. Dus waar de kans van slagen het grootst is.

Kan de gemeente Rijswijk verzorgen dat per huishouden in ieder geval één goede laptop/tablet beschikbaar is? Dit is belangrijk voor het kunnen volgen van digitaal onderwijs, zoals dat op dit moment de norm is. En digitale vaardigheden zijn belangrijk in onze maatschappij. Wellicht is dit overigens niet voor alle inburgeraars in de Z-route even belangrijk.

Tot slot

Ons advies is uitgebreid en doorwrocht.

Wij hopen dat het bijdraagt aan de besluitvorming en nadere acties.

Graag vernemen wij uw standpunt over dit advies. Vanwege het digitale werken vragen wij u om uw reactie ook te mailen naar AdviesraadSociaalDomein@rijswijk.nl.

Met vriendelijke groet,

Rien Hazebroek, voorzitter

Adviesraad Sociaal Domein, Postbus 5305 2280 HH Rijswijk